

16. KÖMÜR KONGRESİ SONUÇ BİLDİRİSİ AÇIKLANDI ...

26 - 28 Mayıs 2008 - Zonguldak

16. Kömür Kongresi Sonuç Bildirisi

1978 yılından itibaren yılaşırı olarak Zonguldak'ta gerçekleştirilen Türkiye Kömür Kongreleri'nin 16.sını, 26-28 Mayıs 2008 tarihleri arasında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Konferans Salonları'nda gerçekleştirmiş olmanın gururunu ve onurunu yaşıyoruz. Prof. Dr. Şinasi Eskikaya'nın onursal başkanlığında toplanan kongreye, 35 kurumdan 504 delege katılmıştır. "Kömür Madenciliğinde İş Sağlığı ve Güvenliği ile Enerji Yatırımları İçinde Kömürün Yeri ve Batı Karadeniz Bölgesinin Önemi" ana temalarının işlendiği kongrenin teknik ve özel oturumlarında 30 adet bilimsel, 6 adet de çağrılı bildiri sunulmuştur. 21 firmanın katıldığı "Maden Makinaları ve Donanımı" sergisi, kongre süresince açık kalmıştır.

Kongre kapsamında yer verilen özel bir oturumla, Prof. Dr. Cemal Birön'e Türk madenciliğine ve madencilik eğitimine olan katkılarından dolayı minnet ve şükran duyguları sunulmuştur. Diğer taraftan, ilgili tüm tarafların katılımıyla "Enerji Yatırımları İçinde Kömürün Yeri ve Batı Karadeniz Bölgesinin Önemi" başlıklı bir panel düzenlenmiş, panelde sektörün içinde bulunduğu sorunlar ortaya konulmuş ve çıkış yolları aranmıştır. Panele katılan tüm tarafların ortak söylemi; özel sektörün madencilik alanına yatırım yapmadığı, kamunun ise izlenen ekonomik politikalar nedeniyle bu alandan çekildiği ve doğal olarak tüm enerji yatırımlarının ithal kaynaklara göre planlandığı, bunun ise doğru ve sürdürülebilir bir uygulama olmadığı olmuştur.

Geçmiş 16 Kömür Kongresi istatistiklerine göre, 1978'den bugüne kadar gerçekleştirilmiş kongrelerde toplam 537 adet yerli, 79 adet yabancı bildiri sunulmuştur. Sunulan bildirimlerde ele alınan konular ağırlıklı olarak Zonguldak kömür havzasında gerçekleştirilen taşkömürü üretimi çalışmaları ve bu sektörle ilgili sorunlara,

yani dünün EKİ'si, günümüzün TTK'sı ile ilgili sorunlara yoğunlaşmıştır. Tüm bu gayretlere karşın geçen 30 yıllık süreçte Zonguldak havzasındaki kömür madenciliği sürekli kan kaybetmiş, yatırımlar yok denecek kadar azalmış, üretim düşmüş, kurum zararlarındaki artış da ülke ekonomisi üzerinde ağır bir yük gibi görülmeye başlanmıştır. Yıllık 2 milyon ton'un altına düşen üretim, ürün kalitesi açısından demir-çelik sektörü ile olan bağına da en aza indirmiş, büyük oranda Çatalağzı Termik Santrali'ne yönelik üretim yapar hale gelmiştir. Bu kötü gidişatın durdurulabilmesi için TTK'nın mevcut yönetim yapısı özzerleştirilerek, siyasilerin oyunağı olmaktan kurtarılmalı ve Kurumun yönetim kadroları yetkin ve dinamik ellere bırakılmalıdır. Yıllar yılı ihmal edilen taşkömürü madenciliği için gereken yatırımlar vakit kaybetmeden gerçekleştirilmelidir. Tüm bunlara ilave olarak, deneyimli işçi ve nezaretçiler bir bir emekli olup kurumdan ayrılmadan yeni işçi alımlarına gidilmeli, böylece deneyimli işçilerin bilgi ve görgülerini yeni işçilere aktarmalarına olanak sağlanmalıdır.

Diğer taraftan, küresel ölçekte yıldan yıla artış gösteren enerji ihtiyacı ve bu konuda yapılan spekülasyonlar, petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki artışı da beraberinde getirmiştir. Enerji sektöründe yaşanan darboğaz, kömürün hem sanayinin hem de elektrik üretiminin vazgeçilmez bir enerji kaynağı olduğu gerçeğini bir kez daha göstermiştir. Maden Mühendisleri Odası'nın uzun yıllardır ülke kamuoyuna "Kömür geçmişimiz değil, geleceğimizdir" uyarısına karşın, siyasiler kamuoyuna kömür emekçilerini şikayet etmişler, yaşanan ekonomik krizlerin sorumlularından biri olarak da TTK'yı göstermişlerdir. Ancak, gelinen son noktada, Maden Mühendisleri Odası'nın haklılığı ortaya çıkmıştır.

Ülkemiz hali hazırda işletilebilir düzeylerde linyit ve taşkömürü rezervlerine fazlasıyla sahipken, ülkemiz enerji üretiminin

doğalgaz ve ithal kömüre muhtaç duruma getirilmesinin nedenini mantıklı ve makul ölçülerde izah edilebileceğini düşünmek imkansızdır. İşsizlik günden güne çığ gibi büyümektedir. İnsanlarımız kendi ulusal kaynaklarını üreterek karınlarını doyurabilecekken, sözde daha karlı görülen her alanda ithal mal ve hammaddelere aşırı ölçülerde yönelinmektedir. Yapılan maliyet hesaplarında bir işsiz yurttaşın devlette gerçekte ne kadarlık bir ekonomik yükü mal olduğu hesaplanmakta mıdır? Bugün neredeyse her sektörde dışa bağımlı hale getirilmemizin arkasında başka nedenler aramamak aymazlık değil midir? Bu olumsuz gidişe son verebilmek için, linyit ve taşkömürü rezervlerimizin artırılabilmesi amacıyla ülke bazında kömür aramalarına hız kesmeden devam edilmelidir. Mevcut termik santrallerimizin yenileme ve modernleştirme çalışmalarına önem verilmelidir. Buna ilave olarak, enerjide linyitlerin kullanımının ağırlıklı olduğu, çevreyle barışık yeni termik santraller kurulmasına hız verilmelidir. Temiz kömür teknolojileri alanında bilimsel çalışmalar hızlandırılmalıdır. Bu yönde yapılacak bilimsel çalışmalar sayesinde; elektrik üretiminde daha verimli bir teknoloji kullanmak ve gerektiğinde sıvı yakıt, hidrojen ve çeşitli kimyasalların üretimine de olanak sağlayan esnek bir teknoloji geliştirilmiş olacaktır. Ayrıca, Zonguldak'ta en kısa sürede bir kömür enstitüsü kurulmalıdır. Bu enstitüde ülkemiz kömürleriyle ilgili yukarıda belirtilen hususlarda kapsamlı araştırmaların yapılmasına olanak sağlanmalıdır.

İç ve dış borçlarımızın her geçen yıl katlanarak arttığına tanık olmaktayız. Bu borçlardan ve yanlış politikalarından en kısa sürede kurtulabilmek için sağlıklı ve geleceğe yönelik politikalar üretmek zorundayız. İçinde bulunduğumuz borç batağından kurtulabilmenin önemli bir yolu mümkün olan her alanda üretim ve ihracat gerçekleştirmektir. Anadolu coğrafyasına baktığımızda başta maden rezervleri ve tarım alanlarımız olmak üzere doğal kaynaklarımızın hiç de yadsınamaz düzeyde olduğunu görebiliriz. Ülkemize döviz girdisi, insanımıza iş olanağı sağlayacak başta madencilik olmak üzere tüm alanlarda ciddi yatırımlar ve projeler

gerçekleştirilmelidir. Bize 50'li yıllarda aşılana başlanan üretmeden tüketme kültürünü bir tarafa bırakarak, ülke varlıklarını satarak değil emeğimizle üreterek, borçla değil mümkün olduğunca kendi kaynaklarımız ve olanaklarımızla yaşamayı öğrenerek gelecek kuşaklara özgürce yaşanabilir bir Türkiye bırakabiliriz.

Yıllar yılı, başta parti yandaşlığı, şovenizm ve politik oyunlarla göz göre göre zarar ettirilen devlet işletmeleri, daha sonra verimli çalışmıyorlar bahanesiyle parçalanarak veya bir bütün halinde özelleştirilmeye başlanmıştır. Devlet elindeki en stratejik kaynaklar maden kaynaklarıdır. Ülkemiz madencilik sektöründeki sorunların çözülebilmesi, ancak başta insanına, bilime ve demokrasiye inanan siyasi iradenin gelişmesi ile olanaklıdır. Özel sektör, bütün dünyada olduğu gibi doğası gereği, en az yatırımla ve en düşük maliyetlerle daha fazla kazanç elde etme, düşük maliyetli iş gücü kullanma ve devlet desteğinden de azami ölçüde yararlanma eğilimindedir. Sosyal bir devlet yapısına sahip olmak isteyen ülkelerde, etik olmayan bu bakış açısını dengeleyecek ve kabul edilebilir seviyelere çekilmesini sağlayacak erk, başta devletin kendi politikaları olmak üzere, ilgili meslek odaları, sendikalar ve sivil toplum örgütleridir. Burada devlete düşen görev denetim mekanizmalarını doğru işletmesi ve adaletli politikalar uygulamasıdır.

Bundan önce gerçekleştirilen 15 adet Kömür Kongresi'nde ve benzeri organizasyonlarda ortaya koyulan görüş ve önerilerden yeterince yararlanılmamış olması, yukarıda belirtilen siyasi iradenin oluşturulamamış olmasının önemli bir göstergesidir. Dileğimiz, bu kongrede üretilen görüş ve düşüncelerin, muhatapları tarafından yeterince değerlendirilerek hayata geçirilmesidir. Ülkemizin, başta kömür madenciliği olmak üzere diğer tüm madencilik alanlarında verimli çalışmalar ortaya koyarak dünyada daha etkili konumlara gelmesi en önemli misyonumuz olmalıdır.

MMO Zonguldak Şubesi olarak, kongrenin gerçekleşmesinde emeği geçen tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür eder, saygılar sunarız.